

ΤΟ ΤΣΑΥ ΕΝ ΟΨΕΙ ΤΩΝ ΕΞΕΛΙΞΕΩΝ ΔΥΣΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ- ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ- ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Εισηγητής:
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΒΑΣΙΑΔΗΣ
Μέλος ΔΣ ΠΣΣ
Πρόεδρος Τομέα Υγειονομικών ΕΤΑΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Με αφορμή την καταψήφιση στην Βουλή της τροπολογίας που προέβλεπε την ένταξη του κλάδου περίθαλψης του ΤΣΑΥ στον ΕΟΠΥΥ από 1 Νοεμβρίου, μαζί με τους υπόλοιπους κλάδους περίθαλψης του ΕΤΑΑ, παρατίθενται επικαιροποιημένες οι παράμετροι που διαμορφώνουν την προοπτική περίθαλψης των Υγειονομικών.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η παρατεινόμενη και συνεχώς κλιμακούμενη κοινωνική αναταραχή που εκδηλώνεται λόγω της μεγάλης οικονομικής κρίσης που βιώνει η χώρα μας, πλήττει με βαρύτατες συνέπειες το γενικότερο ασφαλιστικό σύστημα της χώρας, επηρεάζοντας δραματικά και τον Ασφαλιστικό Φορέα των Υγειονομικών, ο οποίος διέρχεται τις δραματικότερες ώρες από την εποχή της ίδρυσής του.

Το Ταμείο Σύνταξης και Αυτασφάλισης Υγειονομικών ΤΣΑΥ, πριν ενσωματωθεί στο ΕΤΑΑ ως Τομέας Υγειονομικών δυνάμει του Νόμου 3655/2008, πληρούσε ως Δημόσιος Αυτασφαλιστικός Οργανισμός όλες τις προϋποθέσεις επάρκειας, ώστε να χαρακτηρίζεται ως ευγενές Ταμείο, το οποίο παρά τις αδυναμίες που είχαν αρχίσει ήδη να εμφανίζονται, κυρίως λόγω της έλλειψης προσωπικού, κατάφερε να βρίσκεται σε δυναμική τροχιά εσόδων και ισοσκελισμένων εξόδων μέσα στο γενικότερα επισφαλές περιβάλλον της Κοινωνικής Ασφάλισης.

Μετά την ενοποίηση των Ταμείων στο ΕΤΑΑ, παρουσιάστηκαν σημαντικά προβλήματα οργανωτικής φύσεως που δεν αντιμετωπίστηκαν εγκαίρως- όπως προέβλεπε το άρθρο 35 του ν. 3655/2008. Πιο συγκεκριμένα, δεν προχώρησε η κατάρτιση του νέου Οργανισμού του ΕΤΑΑ εντός έτους από την έναρξη λειτουργίας του, που θα αντιμετώπιζε πολλά προβλήματα οργανωτικής φύσεως και θα θωράκιζε σε ένα σημαντικό βαθμό και το ΤΣΑΥ.

Αντ' αυτού ακολούθησαν μια σειρά κυβερνητικές και νομοθετικές παρεμβάσεις που απομείωσαν και αποστερούν από το Ταμείο ζωτικό τμήμα του στελεχιακού του δυναμικού με συνέπεια οι τρέχουσες συναλλαγές και εξυπηρετήσεις των ασφαλισμένων να σημειώνουν δραματικά μεγάλες καθυστερήσεις.

Στα πλαίσια της προσπάθειας εξισορρόπησης των λειτουργιών και αποδόσεων του, το ΤΣΑΥ δέχθηκε βαρύτατο πλήγμα, με το πρόσφατο κούρεμα (PSI) των διαθέσιμων και αποθεματικών του στην Τράπεζα Ελλάδος αφού ο ν. 2469/1997 προέβλεπε αυτά να επενδύονται σε ομόλογα (Κοινό Κεφάλαιο Ασφαλιστικών Ταμείων).

Τότε ανετράπη πλήρως και η όποια αισιόδοξη εικόνα είχε παραμείνει στο Ταμείο, αφού τα αποθεματικά του εξανεμίστηκαν και το υπόλοιπό τους δεν είναι άμεσα διαθέσιμο, καθώς κάθε ανάληψη από την Τράπεζα της Ελλάδος σημαίνει αυτόματα «σπάσιμο» των ομολόγων που αντιστοιχούν στην μερίδα κάθε Τομέα, στην τιμή που πωλούνται τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή στη δευτερογενή αγορά.

ΤΡΕΧΟΝΤΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Σε αυτό το γενικότερο επισφαλές περιβάλλον που διαμορφώνεται για την προοπτική του ΤΣΑΥ, νομοθετήθηκε με τον νόμο 4075/2012 άρθρο 42, η από 1.6.2012 ενσωμάτωση των Κλάδων Υγείας του ΕΤΑΑ στον ήδη προβληματικό και εκ της ίδρύσεως του θνησιγενή ΕΟΠΥΥ. Το άρθρο 44 του ίδιου νόμου παρέχει τη δυνατότητα, κατόπιν αναλογιστικής μελέτης, της μη ένταξης των Κλάδων

Υγείας του ΕΤΑΑ στον ΕΟΠΥΥ με ταυτόχρονη όμως μετατροπή του σε Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 7 και 8 του ν. 3029/2002 «Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης», μετά από αίτημα των αντιπροσωπευτικότερων Οργανώσεων των ασφαλισμένων. Ενώπιον αυτής της προοπτικής μετατέθηκε η ενσωμάτωση των Κλάδων Υγείας ΕΤΑΑ στον ΕΟΠΥΥ μέχρι τις 31.12.2012.

Τίθεται επομένως ενώπιον των Πανελληνίων Υγειονομικών Φορέων, το δίλλημα της εξαίρεσης του Κλάδου Υγείας του ΤΣΑΥ, ως Τομέα Υγειονομικών του ΕΤΑΑ, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον νόμο 3029/2002.

Το Δ.Σ. του ΕΤΑΑ, έχοντας και την αρχική σύμφωνη γνώμη της Διοικούσας Επιτροπής του Τομέα Υγειονομικών ΤΣΑΥ και των άλλων Τομέων, καθώς και των διοικήσεων των αντιπροσωπευτικότερων Φορέων των ασφαλισμένων, διατύπωσε την άρνηση ένταξης των Κλάδων Υγείας του ΕΤΑΑ στον ΕΟΠΥΥ και αποφάσισε την εκπόνηση αναλογιστικής μελέτης σύμφωνα με την πρόβλεψη του νόμου, ενώ αναλογιστικές μελέτες εκπονούν και οι Φορείς.

Η κατ αρχή αρνητική στάση των Υγειονομικών Φορέων να ενταχθούν ασφαλιστικά στον εξ αρχής θνησιγενή ΕΟΠΥΥ, βασίζεται στην καθημερινή διαπίστωση, ότι αυτός βρίσκεται σε πλήρη αδυναμία να καλύψει έστω και τις στοιχειώδεις ανάγκες των ασφαλισμένων του, περικόποντας σε τριτοκοσμικά επίπεδα τις παροχές υγείας.

Πέραν από την ανησυχία για την δυνατότητα διασφάλισης του επιπέδου των σημερινών παροχών, που καθημερινά συρρικνώνονται, εγείρεται και το ζήτημα προάσπισης της ακίνητης και κινητής περιουσίας του Κλάδου Υγείας του ΤΣΑΥ.

Εκ των ως άνω, πέραν των όποιων συμπερασμάτων ανακύψουν από την ολοκλήρωση των αναλογιστικών μελετών, καταγράφονται οι αναμενόμενες συνέπειες από την ενδεχόμενη μετατροπή του Κλάδου Υγείας του ΤΣΑΥ σε Ν.Π.Ι.Δ., σύμφωνα με τον νόμο 3029/2002, ως εξής :

Α. Το μέχρι σήμερα αναδιανεμητικό σύστημα αντικαθίσταται από ένα κεφαλαιοποιητικό σύστημα, με τήρηση ατομικών λογαριασμών ασφάλισης, κατά το πρότυπο των ιδιωτικών ασφαλιστικών εταιριών, με συνέπεια να ανατραπεί ο δημόσιος χαρακτήρας της Κοινωνικής Ασφάλισης.

Β. Η πολιτεία αποσύρεται από τις ευθύνες της έναντι των ασφαλισμένων πολιτών της, με την απαγόρευση οποιασδήποτε κρατικής επιχορήγησης. Μετά την δραματική απομείωση των αποθεματικών του λόγω PSI, η προοπτική αυτή συνθέτει ένα εφιαλτικό σενάριο για το μέλλον του Κλάδου Υγείας του ΤΣΑΥ.

Γ. Η ανάγκη βιωσιμότητας του Κλάδου Υγείας ως Επαγγελματικού Ταμείου Ν.Π.Ι.Δ., θα προκαλέσει αναπόφευκτα σημαντική αύξηση των εισφορών, με παράλληλη μείωση των παροχών και απρόβλεπτες συνέπειες για τους ασφαλισμένους.

Δ. Μετά το PSI καθίσταται ανέφικτη η εφαρμογή των διατάξεων ν. 3029/2002 περί Επαγγελματικών Ταμείων Ν.Π.Ι.Δ, που ορίζουν την υποχρέωση δημιουργίας αποθεματικών, το ύψος των οποίων αντανάκλα τις οικονομικές υποχρεώσεις τις οποίες έχουν αναλάβει έναντι των ασφαλισμένων και των δικαιούχων παροχών.

Ε. Η έλλειψη επαρκών αποθεματικών και η αδυναμία δημιουργίας νέων, θα υπονομεύσει την βιωσιμότητα του Ν.Π.Ι.Δ., οπότε σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 6 ν. 3029/2002, θα μπει σε αναγκαστική διαχείριση, θα διαλυθεί και το σύνολο των παγίων και αποθεματικών του θα μοιραστεί στους πιστωτές.

Ζ. Η μετατροπή του Κλάδου Υγείας σε Ν.Π.Ι.Δ. θέτει σε επισφάλεια τον τρόπο είσπραξης των εισφορών του Κλάδου Υγείας. Καθίσταται προφανές το επισφαλές της απόδοσης των εισφορών στο Ν.Π.Ι.Δ. όταν θα εισπράττεται από ένα Ν.Π.Ι.Δ. όπως το ΕΤΑΑ ή όπως προετοιμάζεται, από τον Ενιαίο Φορέα Είσπραξης Εισφορών των Ασφαλιστικών Οργανισμών.

Η. Η αποκοπή του Ν.Π.Ι.Δ., από την δυνατότητα είσπραξης των εισφορών και των εσόδων του και η διαχείριση αυτών από ένα τρίτο φορέα θα οδηγήσει, με μαθηματική ακρίβεια, στην μελλοντική κατάργησή του.

Εκ των ως άνω καταγεγραμμένων συνεπειών καθίσταται επιτακτική η διατήρηση του Κλάδου Υγείας του ΤΣΑΥ ως Ν.Π.Δ.Δ., με την ταυτόχρονη παραμονή, τον έλεγχο και την χορήγηση των παροχών υγείας στον φυσικό του χώρο του Ταμείου και την σημαντική ενίσχυση του με προσωπικό.

Η συνεχιζόμενη κατάργηση των κενών οργανικών θέσεων, το κύμα συνταξιοδοτήσεων που έχουν δημιουργήσει οι αντιασφαλιστικοί νόμοι, οι αποσπάσεις υπαλλήλων σε άλλες υπηρεσίες και σε Πολιτικά Γραφεία, καθώς και η απαγόρευση νέων προσλήψεων, έχουν δημιουργήσει συνολικά στο ΕΤΑΑ και στον Τομέα Υγειονομικών ΤΣΑΥ ειδικότερα, απαγορευτικές συνθήκες για την επαρκή εξυπηρέτηση των ασφαλισμένων και συνταξιούχων του Ταμείου. Χαρακτηριστικά φαινόμενα δυσλειτουργίας των υπηρεσιών του Ταμείου, τις συνέπειες της οποίας υφίστανται οι ασφαλισμένοι λόγω της δραματικής απομείωσης του στελεχιακού δυναμικού, είναι οι μεγάλες καθυστερήσεις στην απόδοση των συντάξεων, των ιατρικών δαπανών, των νοσηλίων, των φαρμακευτικών δαπανών, των εκκαθαρίσεων κλπ. Ειδικότερα οι ασφαλισμένοι καλούνται να καταβάλλουν εξ ιδίων την προμήθεια των φαρμάκων τους, αφού οι μεγάλες καθυστερήσεις απόδοσης των φαρμακευτικών δαπανών έχουν ως συνέπεια την διακοπή της επί πιστώσει χορήγησης φαρμάκων εκ μέρους των φαρμακοποιών.

Πέραν τούτων επισημαίνεται το αρνητικό φαινόμενο της μείωσης των εισόδων λόγω αδυναμίας ελέγχου των οφειλετών, ελλείπει προσωπικό

Η αναλογιστικές μελέτες που θα εκπονηθούν, θα έχουν ως σκοπό την καταγραφή της γενικότερης εικόνας και προοπτικής του Ταμείου ως Ν.Π.Δ.Δ., στα πλαίσια της ευρύτερης κοινωνικής ασφάλισης.

Επισημαίνεται η μεγάλη καθυστέρηση στην διαδικασία αναβάθμισης της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών, εις ότι αφορά την αυτοματοποίηση των συναλλαγών και την διαδικασία ψηφιακής μηχανογράφησης του μητρώου ασφαλισμένων και εργοδοτών, που πραγματοποιείται από τρίτο φορέα. Παρά το γεγονός ότι οι εργασίες έχουν προχωρήσει σημαντικά, το χρονοδιάγραμμα έχει παραβιαστεί και συνεπεία των επανειλημμένων νομοθετικών παρεμβάσεων που κατέστησαν αναγκαία την τροποποίηση των προγραμμάτων

Η ψηφιακή επικοινωνία των ασφαλισμένων με το Ταμείο για ορισμένα θέματα όπως η λήψη πληροφοριών, η υποβολή ηλεκτρονικώς αιτήσεων για έκδοση ασφαλιστικού βιβλιαρίου, ενημέρωση προσωπικών στοιχείων, ασφαλιστική ενημερότητα, κωδικοποίηση παθήσεων κ.λπ., καθώς και η αυτοματοποίηση των συναλλαγών των Τομέων Υγειονομικών που περιλαμβάνει τον Η.Φ.Α. (Ηλεκτρονικό Φάκελο Ασφαλισμένου), τον Η.Φ.Ε. (Ηλεκτρονικό Φάκελο Εργοδότη), η υποβολή καταστάσεων εισφορών και συνεισφορών (εργοδότη - ασφαλισμένου), η Μηχανογράφηση της Δ/σης Ασθενείας, το ηλεκτρονικό πρωτόκολλο, η μηχανογράφηση του Λογιστηρίου κ.λπ. δεν έχουν ολοκληρωθεί παρότι οι εργασίες συνεχίζονται.

Πέραν τούτων παραμένει το αναχρονιστικό καθεστώς των Αντιπροσωπειών του Ταμείου στην περιφέρεια που χρεώνει τους Προέδρους των Υγειονομικών Συλλόγων με ευθύνες διοικητικού, ταμειακού και λογιστικού χαρακτήρα χωρίς την αναγκαία υπηρεσιακή υποδομή.

Το πρόβλημα αυτό έχει αποκτήσει ειδικότερα χαρακτηριστικά με την νομοθετική ρύθμιση που ορίζει την από 1.1.2011 συνολική κατάθεση των πάσης φύσεως οφειλών των ασφαλισμένων προς το Ταμείο, αποκλειστικά στις συνεργαζόμενες Τράπεζες. Η συνεπεία τούτου αφαίρεση της εισπρακτικής αρμοδιότητας των Αντιπροσωπειών έχει ως συνέπεια την αποστέρηση άμεσων πόρων για τις λειτουργικές τους ανάγκες, τους οποίους πρέπει να καλύπτει το Ταμείο με την έκδοση ενταλμάτων πληρωμής θεωρημένων από το Ελεγκτικό Συνέδριο, σύμφωνα με τους εγκριθέντες

προϋπολογισμούς κάθε Αντιπροσωπείας. Ήδη η διαδικασία αυτή ξεκίνησε , αλλά προσέκρουσε στον Επίτροπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο οποίος με μεγάλη καθυστέρηση, όρισε αυστηρές διαδικασίες για την πληρωμή, οι οποίες βρίσκονται σε εξέλιξη.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Οι επιτακτικές ανάγκες για την επίσπευση διεκπεραίωσης των ανεπίτρεπτα παρατεινόμενων εκκρεμοτήτων του ΤΣΑΥ, επιβάλλει την άμεση υλοποίηση παρεμβάσεων, ως εξής:

1. Άμεση ολοκλήρωση της διαδικασίας προκήρυξης 150 θέσεων στο ΕΤΑΑ, οκτάμηνης διάρκειας μέσω ΑΣΕΠ.
2. Απασχόληση ασκουμένων φαρμακοποιών στην Φαρμακευτική Υπηρεσία του ΤΣΑΥ κατά το τελευταίο τρίμηνο της άσκησής τους. (Χρήζει νομοθετικής ρύθμισης)
3. Ανάθεση εργασιών εκκαθάρισης δαπανών περίθαλψης, συνταξιοδοτικών φακέλων και άλλων εκκρεμοτήτων σε ιδιωτικούς φορείς. (Χρήζει νομοθετικής ρύθμισης)
4. Ανάθεση σε τρίτους του ελεγκτικού έργου. (Χρήζει νομοθετικής ρύθμισης)
5. Πλαισίωση του προσωπικού με συνεργάτες που θα διαθέσουν οι Φορείς των ασφαλισμένων. (Αρχικώς άτυπα και επισήμως μετά από νομοθετική ρύθμιση)
6. Επίσπευση της μηχανοργάνωσης του Ταμείου .
7. Οριστική διεκπεραίωση της εκκρεμότητας των Αντιπροσωπειών.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Είναι εμφανές ότι στα πλαίσια της δραματικής ασφαλιστικής πραγματικότητας όπως αυτή καταγράφεται σήμερα, το ΤΣΑΥ κινείται σε κινούμενη άμμο. Η διάσωσή του θα πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο διαρκούς εγρήγορσης και περιφρούρησης από ολόκληρο τον υγειονομικό επιστημονικό κόσμο κατά τρόπο ώστε να αποτελεί έναν μείζονα διεκδικητικό στόχο.

Ο μόχθος, οι στερήσεις και η κοινωνική επένδυση ολόκληρης ζωής για γενεές υγειονομικών δεν μπορεί και δεν πρέπει να παραδοθούν αμαχητί, στην λογική της εξυπηρέτησης της όποιας εφαρμοζόμενης πολιτικής.